

„POKROK“ vychádza každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szokolca).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Ženy zastavili vlak.

Alkohol prináša smrť to je známe. Vo Francúzsku stalo sa, že forman vezúci uhlie zaspal, kone vtrhli na násep železničný a pohodlne si vykračovali, keď blížil sa rýchlovlak. Okolo idúce ženy mali toľko duchaprítomnosti a krikom upozornili strojníka, že na dráhe je prekážka. Vlak zastal a človek i s koňmi boli ratovaní. Pite mierne aby nepotkalo Vás nešťastie.

Miesto pozvánky.

KAT KRUH V SKALICI.

Ochotníci Kat. Kruhu v Skalici zahrajú v pondelok dňa 16. apríla t. r.

Zuzančin pán kaprál

fraška v 5 jednání od Jozefa Nováka.

Vstupné do divadla I. miesto 1 Kor., II. miesto 80 hal. III. 70 hal. Miesto na státie 20 hal.

Začiatok o pol 8 hod. — Každý poriadny človek je nám vítaný. — Zvláštne pozvánky sa nerozposielajú.

Lístky do divadla dostať v „Kat. Kruhu“ u sluhy od 11. do 12. hod. dop., a od 2. do 4. hod. popoludní.

Vstal z mrtvých — teda žije.

Hlásajú nám, že on žije, že ho nezabili, že daromná bola závišť a zlosť kňazov, daromné huškanie zaslepeného ľudu, volajúceho: „ukrižuj, ukrižuj ho“, darmo ho pribíjali na drevo križa, na darmo do hrobu vložili, on vstal z mrtvých. Vstal z mrtvých, teda žije, Alleluja.

Písma sväté v rukách držiac, po celom svete ohlasujú nám tú pravdu, že Kristus Ježiš vstal z mrtvých. Telo jeho nevidelo porušenia, ale vstal ako predpovedal.

My sme veriaci kresťania, my veríme pevne, že Kristus vstal z mrtvých — teda žije a v dneskajšej radosti svojej ideme ťa hľadať Kriste, kde si, keď žiješ?

Ošujzte bájkou jedného starého putníka, ktorý sa vybral, že pôjde najst tu na svete Krista.

„Chodil som svetom celým a hľadal som Krista — píše on — bo som veril, že žije a jeho stopy tu na svete nájdem. Hľadal som ho v palácoch kráľovských, našiel som tam miesto Krista zradu, klam, bezcitnosť, duševný a telesný úpadok, nádheru, bohatstvo, vkapľoci som našiel aj Krista ozdobeného, trpia ho len na obraze v srdciach ho nikde nenie.

Hľadal som ho v palácoch boháčov a tých čo týmto svetom vládnu a našiel som tam na miesto Krista pokrytectvo, sobeckosť, nemravnosť, spustlosť, bohatstvo nazdierané z mozolov chudoby, chliphnosť, Kristus bol úplne vysotený, vyhodnený, ale ja som ho tam našiel v jednej izbe. Štyri rodiny bielešské bivaly v nej, bola na päť rokov dlhá a tiež tak široká, bolo tam napchaných 25 osôb, ale koho som nenašiel v paláci našiel som tam: Krista Ježiša.

Išiel som ho hľadať k tým, ktorí nám hlásajú, že Kristus žije do palácov veľkokňazských a nenašiel som tam. Na miesto poniženosti nadutosť a pýchu, na miesto chudoby bohatstvo na miesto Krista ukrižovaného Krista sa vypínajúceho, za hodnosťami bažiacieho. Hľadal som ho v pastierskych listoch a našiel som v nich apostatu Toldyho a žida Hajnóczyho, na miesto majetku chudobných, našiel som zmenky Löwové, Petrus capellanus a madame Voigl ma zdržoval ale ja som utiahol a zabehol do chudobnej fárky horniackej a našiel som tam farára žobraka, ktorý s ľuďom svojím biedu znášal, hladoval, v chudobe opovrhnutý bol, ale nereptal, bol spokojný a tu som videl Krista poniženého.

Hľadal som ho v úradoch v obchodoch u pánov malých veľkých, velebných — nevelebných a našiel som ho tam a preto opustiac všetko, šiel som do chalúp biednych, otrhaných, opustených a tam v tej biede, v tom otroctve v tej opustenosti, v tej chudobe som našiel Krista opusteného, ubičovaného na križ pribitého. Od tých čias verím, že žije Kristus, žiť bude a prinesie spasenie tým, ktorí v neho veria, ktorí ho znajú a v pravde milujú, a to si ty ľudu môj opustený, chudobný ale statočný a pracovitý. Teš sa, teba vzkriesenie ešte očakáva, a pride iste, lebo Kristus žije Alleluja!

R.

Ludová sloboda.

V Uhorsku je málo ľudových slobôd. Čo rozumieme pod ľudovou slobodou? Voľný, ničím neprekázaný rozvoj ľudu na poli duševnom a hospodárskom. No a či nie je u nás voľný rozvoj dovolený, či niekto prekáža slobode voľného vzdu-

chu, či hati niekto horské potôčky v ich žblukotani, v ich nerušenom toku. Či hati niekto čisté pramene našich hôr, či kmaše niekto mladé, nevyvynuté byliny a nedopúšťa aby vykvitly a doniesly ovocie? Takto sa mimovoľne budete pýtať že čo hati rozkvet ľudovej slobody, čo prekáža jej aby sa zmožila. Naša pôda není dostatočne zkyprená, nie dobre preoraná, nie slnkom prepálená, nie dostatočne zavlažovaná, preto nedari sa bylinke útlej, preto nemôže sa zakoreniť, nie uchytíť. *Ludová sloboda, to je súhrn všetkých podmienok života, rozvoju a rozkvetu ľudu, ktorý nežil ešte svojim vlastným životom.* Sloboda širokých vrstiev ľudu je životadarným teplom, je hybnou silou telesa a životnou štavou ústrojov národa.

K ľudovej slobode patri: Voľný život náboženský, slobodné vykonávanie kultu, sloboda svedomia, nepoviazaná duša nejakým štátnym náboženstvom ktoré by štát svojim občanom nútil, od ktorého by odvislým robil všetky slobody iné.

K ľudovej slobode patri voľnosť užívania materskej reči, jej rovnosť a rovnocennosť s rečami inými, pestovanie tejto reči v živote verejnom v školách v spoločnosti. Všetky reči sú od Boha, všetky sú jednak pekné a cenné. Kto prekáža našej slovenčine, kto ju hatí, kto ju vystrkuje ten napadá kardinálny zákon *Boží a prírodný, ten vyklá s uhoľným kameňom najdrahšieho klenotu človeka — s jazykom ktorý si každý ctí a váží i divoch.*

Do svedomia do citov duše nikto nemá práva, ani spoločnosť ani štát.

K ľudovej slobode patri voľnosť vzdelávania sa. Učiť sa obohacovať svoje znalosti, naplňovať dušu vedomosťami to je nevýslovná čnosť a žiaľ a bol pre toho kto nemôže, kto nesmie, komu nedovolila sa učiť, koho zneuznajú, odvrhnú.

Hriechom je prekážať kultúrnym [snahám malých ľudí, malých národov!]

K ľudovej slobode patri: Možnosť dorábania chleba, dostatok výživy, plný žalúdok, blahobyt. Ľud pachtí sa za kusom zeme, ale nemá jej, nepostarajú sa aby ju mohol mať. Pracuje v potu tváre ale nemá dosť chleba lebo nepostarajú sa aby mu dostačilo, aby jeho prácu cenili dľa pravdy. Ľud platí dane ale práva má málo lebo nič, ani tuším nechcú aby ich mal. Ľud uteká do Ameriky, ale nezadržajú nášho človeka s prácou lebo s chlebom ale so žandarmi.

Ľud chce ísť voľne, kade by chcel ale nesmie, lebo je predaný.

Není u nás ľudovej slobody, preto není spokojnosti, blaha a šťastia.

Rozšírite ľudové slobody, dovoľte sa vyvinovet národom dľa ich prírody na základe ich reči, doprajte im chleba, svetla, vzduchu, práce, lásky, dajte im ľudové slobody, neprekážajte vzletu duše, vrelým citom srdeca a životným potrebám, tým vrstvám ktoré vyrábajú chlieb náš vezdajší!

Dr. B.

Čo nového doma?

Obrat v politike. Koalícia konečne nahliadla že to tak nemôže ísť a poddala sa, a medzi ňou a kráľom nastalo vyrovnanie.

Koalícia odložila všetky vojenské otázky. Prevzala vládu ktorá bude mať povinnosť previesť nové voľby.

Prijat obchodné — politické zákony.

Odhlasovať rekrútov a dane.

Previesť volebnú reformu to jest uzákonit všeobecné hlasovacie právo. Vypísať, dľa toho v zákonný čas voľby. Keď snem toto všetko vybavi bude rozpustený a nové voľby vypísané budú na základe všeobecného hlasovacieho práva.

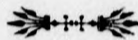
Nové ministerstvo zostavené je zo všetkých strán koalície: Minister predseda a financii D. Alex Wekerle, vnútra gróf Julius Andrássy, obchodu Fr. Kossuth, orba Ignác Darányi, spravdnosť Gejza Polónyi, kultus gróf Albert Appónyi, okolo jeho Veličenstva gróf Aladár Zichy.

Voľby už sú vypísané, od 30. apríla do 9. mája. Dňa 19. mája síde sa nový snem!

Hospodárstvo.

V obecnej našej rade v Skalici predniesol náš pán dekan, veľmi dobrý návrh, ktorý obecná rada aj jednohlasne prijala, a ktorý ku pozdvihnutiu hospodárskeho ľudu slúžiť má. Návrh tento vzťahuje sa na pestovanie dobytky, dľa tohoto mesto naše, ktoré už od rokov zapotrišlo sa veľkými obetami plemena bernské, napozatým býkov má od svojich roľníkov zapatrovať a preto vyzývajú sa všetci majitelia dobytky, že v páde otelenia, keď majú pekného býčka, nech to oznámia na mestskom dome u mešťanostu, ktorý zvierá toto nechá skrze zverolekára preskúmať, v páde sa pre chov hodí, tak patričný sa poverí s odchovaním tohože. Týmto spôsobom peniaze naše ostanú doma. a mesto si môže potrebné zvieratá doma zakúpiť, ba aj iným odpredať. Ďalej uzavrela obecna rada, že behom roku budúceho sriadi výstavu jednoročných jalovičiek a býčkov a k tomuto cieľu určí odmeny.

My so stránky našej jednanie obecnej rady len schvalovať môžeme a návrh tento do pozornosti našich roľníkov odporúčame. zaiste len ku prospechu ľudu roľníckeho slúžiť bude. Roľníci oznámte ku chovu súci dorast v úrade mestskom.

Dopisy.

— Z Bystricičan. V našej obci je dosiaľ obchod v rukách židovských a tí ho tak vysoko cenia, že sme nútení hľadať si tovar v iného prameňa, odkiaľ by sme ho dostali ľavnejšie a lepšie. Písal som za Moravu istej firme Vilém Vejman, plátenícky závod v Prostějove odkiaľ mi aj zaslali veľa výrobkov, ale v tak vysokej cene, že to môžeme dostať aj doma.

Také masť zo slaniny je u nás tak drahá, že chudobnejší ľudia si toho nemôžu ani dopriať. Chceli by sme si pomôcť tak, že by sme si občania objednali tovar vo veľkom a tak, že by sme si poľahčily. Potravného spolku u nás nemáme! Pred tromi rokmi sme už mali aj účastiny sobrané, ale nás, náš duchovný pastier opustil a tak tá krásna myšlienka založiť si spolok, zapadla! Žiadal som v tejto veci o radu na rôznych miestach ale od nikiaľ som nedostal odpovedi.

Teda prosím Vás pane redaktor, keby ste bol tak dobrý a dal mi radu či, nekde na Morave není nejaký závod spravdivivý a osvedčený, čo by nám do našej obce posielaly dobrý tovar.

Na budúce viacej!

O.— Z.—

Co sa týka objednávok vo veľkom odporúčame Vám dobre osvedčené závody tieto: Karol Kocián továrna, v Humpolci, Čechy (Böhmen). V. Kostelníka, synové vo Frenštáte p. Rahoštem. Morava (Mähren).

Odpíšte im, oni Vám pošlú svoje cenky zdarma.

Myšlienky.

Nezdar svojho života nesvádaj na osud hľadať príčinu vždy v sebe.

Ľudia radi hovoria o veľkých veciach a malé zanedbávajú.

Nechváľ sa s tým čo si vykonal, ale konaj čo môžeš dnes.

Darmo tešíš sa budúcnosti, jestli dobre rozumne nevyužiješ prítomnosť.

Každá v prítomnosti (dnes) ztratená hodina bude Ti chybovať v budúcnosti.

Setri s časom, využij ho k dobrému, počítaj čo vydáš, len tak zabezpečíš si dobrú a šťastnú budúcnosť.

Nečakaj na príležitosť, na náhodu, na šťastie, id vyhľadať si príležitosť a zbuduj si vlastnoručne dom svojho šťastia.

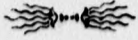
Nepestuj hnev; až uklidní sa duch tvój potom, hovor a piš.

Poslúchni a daj sa viesť tým, ktorí ťa milujú.

Co dnes zdá sa Ti ťažkým v zmenených okolnostiach, bude sa Ti zdať veľmi ľahkým. Bud vždy rovným, otvoreným jako sa svedčí na muža.

Neutrácaj viacej jako vyrobiš.

Rozmýšľaj často o svojej duši, ona povie Ti pravdu len jej hlas nezahlušuj.

Stromy sú verní priatelia človeka od kolisky až do hrobu.

Píše: Šoporňan.

(Pokračovanie.)

Stromy čistia povetrie, lebo aj ony dýchajú tak jako my ľudia, len že toto dychanie pri stromoch sa tak nedeje jako u ľudí, ale naopak. Povetria (vzduch) totižto je složené z dvoch podstatných častok, z kyslíku (kyslík) a z dusíku (nitrogén). Kyslík je tá čiastka povetria, ktorá život a oheň udržuje, kde toho niet, tam život a oheň zanikne. Dusík — jako už aj jeho meno ukazuje — bez kyslíku všetko dusí a len vtedy je neškodný, keď je s kyslíkom v istom pomere pomiešaný. My keď vdýchneme do seba povetrie, už to isté povetrie nevydychujeme, lebo kyslík, spojác sa s našou krvou zostane v nás, obdierstviujúc takto našu krv, ktorá by bez neho celkom sa zkazila (odčernela) a človek by musel zomrieť. My vydychujeme dusík, uhlíčitú kyselinu — obydlie sú to také plynové telesá, ktoré život ničia — a niečo vodnej pary. Tam teda, kde v zavrenej miestnosti je mnoho ľudí pohromade — keď nemá čerstvé povetrie voľného prístupu — sa toto chytré pokazi, ponevác kyslík sa potrebuje do krvi a zostane potom v takej miestnosti, len dusík (s malou čiastkou kyslíku) uhlíčitá kyselina a vodnia para. V takýchto miestnostiach — čo každý skusíť môže pri svadbách a rozličných shromáždeniach — svetlo horeť nechce, ponevác chýba v povetří kyslík, bez ktorého oheň horeť a ľudský život udržať sa nemôže. Pri otvorení však dverí a okien v takých miestnostiach hneď sa svetla rozplápolajú a blkokú veselo ďalej. Prečo? Toto myslím každý uhádne.

Jak som už vyššie spomenul, stromy tiež dýchajú a jejich plúca sú listy a kôra. Lenže stromy nevydychujú dusík a uhlíčitú kyselinu, tieto zadržujú v sebe ku tvoreniu dreva, kôry, listov, kvetov a ovocia, ony vydychujú len kyslík, a preto tam, kde je mnoho stromov — jako v horách — je povetrie vždycky čerstvé. Lekári to dobre vedia a preto nemocných zvlášte na plúčne choroby trpiacich do hôr posielajú, lebo takýmto ľudom čerstvé a čisté povetrie viacej pomáha, jako lieky. Z tohoto sám vidíš, že stromy sú veľkí priatelia človeka.

Stromy napomáhajú aj pršanie dažďa. Na toto vám poviem jeden príklad. Egypt je krajina ležiaca v Afrike. Toto je jedna veľmi poľehnaná krajina, kde sa do roka dva razy žne, ale na stromy je veľmi chudobná, následkom čoho je tam dažď zriedkavý, jej úrodnosť len rieke Nillu ďakovať môže, ktorý v istom čase roku všetky role zaplaví a hlenom ponese. Keďby rieka Nill nevytlievala, tak by sa tam pre veľkú horúčnosť a suchotu nič neurodilo. Hlavné mesto tejto krajiny je Cairo (Kajro). V okolí tohoto mesta nikdy nepadal dažď. Jedon egyptský khedive (miestokrát) ktorého meno som už zabudol, okolo Kaira viac millionov stromkov dal zasadiť a odtedy, keď aj neprší tak dažď jako u nás, predsa aspoň kedytedy mrholí. Tu máme zas jeden príklad priateľstva stromov oproti ľudstvu.

Stromy činia povrch zeme krásnym, milým a pľavným. Tak jako hlava bez vlasov veru nie je pekná, tak by to bolo aj s našou zemou bez rastlín. Rozkoš je to vidieť krásny stromorad, lebo stromosad, ba už aj jednotlivé osamote stojace stromy, tak jako to v panských zahradách spatrujeme, rozkošou nás naplňujú. A tie krásne dubové, bukové, jedľové a iné hory! Jak sa tam človek ináč cití, jako na pustatine.

Co sa hmotného užitku, ktorý nám ovocné stromy donášajú pripomeniem tu niektoré príklady. V Nemecku a vo Švajciarsku, podľa 40 ročnej zkušnosti horšie ovocné sorty priemerne 70 hal. do 2 kor. 20 halierov, slabšie sorty ale 14 do 20 korún zisku doniesly, rozumie sa a jeden strom sa jeden rok. Každý strom je teda istina (kapitál), ktorá úrok (interes) donáša. V Nemecku pred pár rokmi stavali na istom mieste železnicu. Na tej čiare, kde železnicu vymerali, bola jedna čerešňa. Roľník, ktorému tá čerešňa patrila 1200 mariek pýtal za ňu. 1200 mariek nedostal sice ale 800 mariek mu predsa dali, lebo priemerný ročný dôchodok tejto čerešne priam tak veľkému kapitálu zodpovedal.

Pripomeniem ešte aj viac príkladov. V Neckarleilingenu jeden hruškový strom (hrušň) za 16 rokov doniesol 464 kor. 18 hal., teda ročne 22 kor. 72 hal. V Reitlingenu na jednej jabloni sa urodilo 1620 kg. jablk, ktoré sa za 122 korún predaly. Pri Hohenheime jedna 35 ročná jablň doniesla v jednom roku 700 kg. jablk, za ktoré sa utržilo 62 korún. V Hohenheime jeden z 50 jabloní pozostávajúci stromorad od 20-ročného až do 30-ho jeho veku priemerne poniesol ročite 500 korún. V Kleinplattbachu vo Vinterbergu na jednom strome sa urodilo v jednom roku 2600 kg. ovocia. V Göttingenu (Baden) doniesla jedna jablň 2520 kg jablk. V Grasmühl pri Nürnbergu na statku p. Weidnera urodila jedna jablň 2000 kusov pekných veľkých jablk, za ktoré majiteľ 60 korún dostal. Na tom istom vidieku jedna stará jablň doniesla 4000 jablk. Viac takých pádov sa stalo, kde jedna čerešňa ročite 82 korún dôchodku doniesla. Z tohoto vidíte, milí roľníci, že jak vzácna rastlina je strom ovocný. Veru zaslúži, aby sme ho rozmnožovali a rozumne opatrovali.

Nielen však stromy ovocné, ale aj stromy hospodárske donášajú nám značný užitek.

Drevenné maliny (moruše) poskytujú pokrm pre hodobávne húsenice. Uhorsko ešte mnoho millionov korún vydáva za hodobáb, a tieto peniaze vandrú do cudzozemska. Keď by tie miliony zostaly u nás, o tolko by sme boli bohatší. No chvala Bohu! dochovávanie hodobávných húseníc sa s roka na rok rozširuje a úfame, že tie do cudzozemska vandrúce miliony predsa len raz zostanú u nás, keď tak pokračovať budeme.

Dočonč. nasl.

Drobné zprávy.

Kat. Kruh v Skalici. Ohotníci Kat. Kruhu v Skalici zahrajú v pondelok dňa 16 apríla t. r. **Zuzančin pán kaprál**. Vstupné do divadla I. miesto 1 Kor. II. miesto 80 hal. III. 70 hal. miesto na státie 20 hal. Začiatok o pol 8 hod. Každý poriadny človek je nám vítaný. Zvláštne pozvánky sa nerozposielajú. Lístky do divadla dostať v „Kat. Kruhu“ u sluhý od 11. do 12. hod. dop. a od 2. do 4. hod. popoludnia.

Potravný spolok v Hasprunke Prešp. stol. vydržiava dňa 16 apríla 1906 *mimoriadne valné shromáždenie*. Predmet. Voľba dozorného výboru. Správa.

— Tisovské slovenské divadelné družstvo usporiada v tisovskej mestskej dvorane 16. apríla 1906 divadelné predstavenie: **Mój Jožko**. Veselohra v 3 dejstvách od Terezie Vansovej. Začiatok o 7. hod. večer. Vstupné: I. miesto 1 kor. 60 hal., II. miesto 1 kor., miesto na státie 60 hal. — Po divadle tanečná zábava. Vstupné do tanečnej zábavy 1 kor. Čistý výnos na dobročinné ciele.

Výstraha.

Z Mor. Sv. Jánu nám pišu, že chodia po okolí ľudia, ponosujúc sa, že sú vyhorelci zo Skalice a ľuhajú, že skalickí pohorelci nedostali žiadnej podpory.

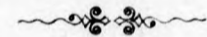
Upozorňujeme velactené obecnosť, že sa to nezakladá na pravde, ponevác skalickí pohorelci dostali viac ako 5000. korún podpory a prez 4000. korún assekurácie, takže není treba aby chodili žobráť.

Keď by sa ešte našiel takový hanebný ľuhár a chcel by takýmto spôsobom šialiť ľud, prosíme takového udať polícii.

* * *

Púť do Lurdu.

Toho roku 6. mája pohne sa púť do Lurdu, výborné to pútnické miesto vo Francúzsku, s podotknutím Einsiedeln. — Lyon — Paray-le — Monial a Zürichu. Celá cesta bude trvať 14—15 dní a tak 20. mája môže každý doma byť. Obširnejší program je k dostaniu u farného úradu v Saštine (Sasvár Nyitra m.), ktorý ho ochotne zašle prihlásajúcim sa.

Oznamy

Obleky

pre mužských i chlapcov, z dobrých látok a solidne vypracované vo veľkom výbere sú k dostaniu

u Emanuela Hofbauera,

mužského krajčira v Skalici.

Chlapca z poriadnej a kresťanskej rodiny prijme do učenia **Karol Macoň** masiar v Uh. Skalici.

Ján Novomestský

strojník a mechanik v **Holíči**.

Odporúčam svoj hojne zásobený sklad
šicích strojov a biciklov za ľavné ceny.

Pánov hospodárov upozorňujú na môj sklad hospodárskych strojov.

Správy šicích strojov prevezmem za ľavnú cenu.

Můj drahý muzičku!
 ja by som Ta mala veľmi rada,
 keď by si mi a našim dievčatom
 kúpil krásne

SUKNE LODENOVÉ
 veľmi praktické, ktoré za každú ce-
 nu počínajúc od 55 — 60 a 70 kr.
 vyššie vyrába dobiereku zasiela jedine.

Tkáčsky záv. **A. Jelinka v Lisku.**
 pp. Jimramov. Morava.
 v zorky zdarma a franco.

Parné a vanové kúpele
 nachodia sa v Uh. Skalici na Horních maje-
 roch pri novej páleníci.

Kúpele sú otvorené každodenne ráno od
 7. hod. do 1. hod. a odpoľudnia od 2. do 5.
 hod. Každý štvrtok popoludní parný kúpeľ je
 pripustený jedine osobam ženského pohlavia.

Cena jedného kúpeľného listka (bez bie-
 lizne) je 80 halierov.

Predplatné na 10 kúpeľných listkov je
 7 korún.

Preto prosíme aby všetci čistotu milu-
 júci ľudia často navštevovaly tieto kúpele
 lebo „čistota je pol zdravia“.

Sviece kostolné
 všetkých druhov

**voskové a polovoskové
 sviečky**

stolné stearinové a parafínové, hladké
 a krútené biele lebo barevné, ďalej

mydla
 ku praniu a voňavé
 (toilettné), všetky
 v najlepšej jakosti dodáva naj-
 ľavnejšie

Prvá Královohradecká cis. a
 král. dvornia továreň
 na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pílnáček,
 Hradec Králové, Kral. České.
 Založeno roku 1816.

Pre dočasnú firmu úradu svätcích ľavné ceny!
 Solná česká kresťanská firma.

Moderně zařízené továrny firmy
**První moravská rolnická továrna
 akciová**
 na soustředěná hnojiva a lučebniny
v Přerově.

doporučují co nejlépe
**Superfosfát z kostné moučky
 a Superfosfát nerostný**

Za ceny konkurenční a za podmínek nejpří-
 znivějších

Směšaná hnojiva k řepě, ječmenu, chmelu,
 atd. Kostní moučku rozloženou, káinit, drasel-
 natou sůl jakož i ostatní druhy hnojiv lze kou-
 piti za ceny najnižší.

Zádáme veškeré zemědělece, aby ve vlastním
 zájmu požádali nás o nabídku, kterouž ochotně
 a co nejrychleji vyřídíme.

K A Š E L
 ulehčí a vyměšování chrchlů velmi pod-
 poruje piti

**LUHACOVICKEJ
 KYSELKY**

Pri dráždivosti hrtanu studeným nápojem
 radno piti **Luhačovskou** s teplým mlé-
 kem, jako Selterskou,

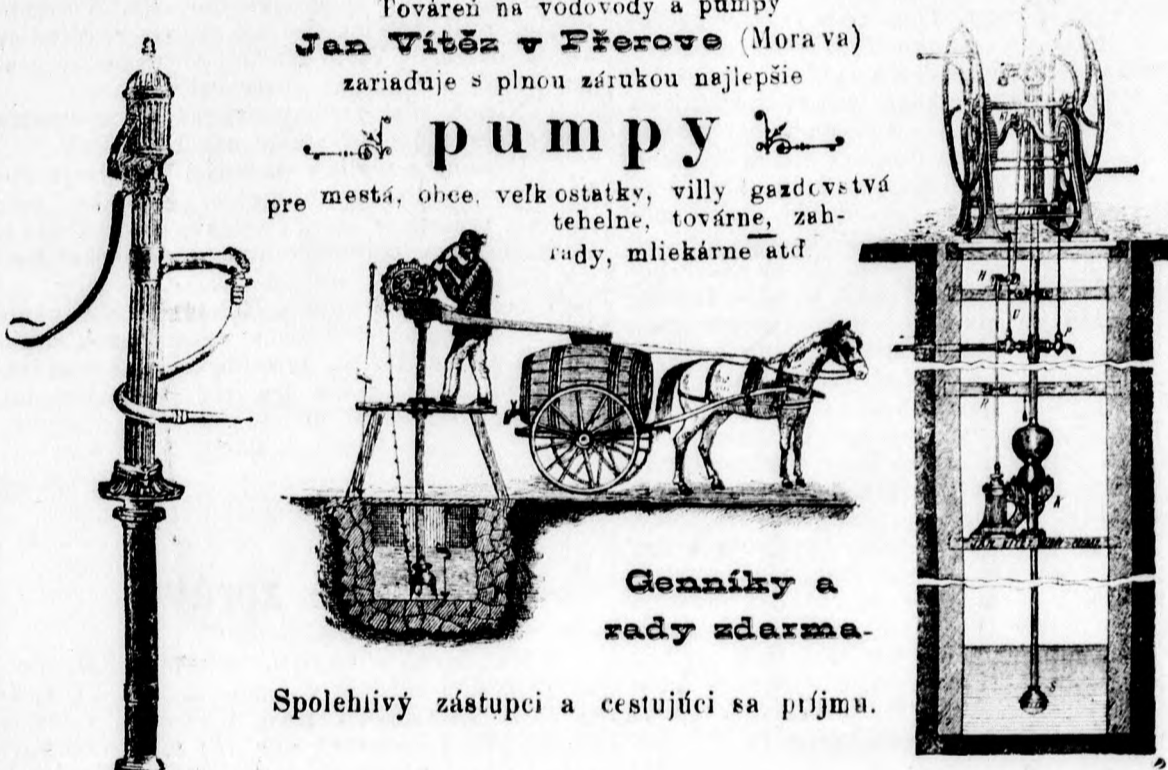
Léčbu pitím možno doplňovati vdechová-
 ním rozprášené **Luhačovické Aloisky**
 (inhalaci)

Správa lízni v Luhačovicích.

Továrna na vodovody a pumpy
Jan Vítěz v Přerově (Morava)
 zariadenje s plnou zárukou najlepšie

p u m p y

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, gazdovstvá
 tehelne, továrne, zah-
 rady, mliekárne atď

**Geniíky a
 rady zdarma.**

Spolehlivý zástupci a cestujúci sa prijmu.

Každá sporivá gazdina
 používa

Kolínskej kávovej prísady
SO SOKOLOM == SO SOKOLOM

Docielí tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej
kávy

TOVARNE:
v Kolíne a Prostejove, Morava